

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Biyolojik Çeşitlilik Araştırma, Geliştirme ve
Uygulama Merkezi (AK-BİYOM) Yönetmeliği (*)

Kuruluş

Madde 1- Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak 2547 sayılı Kanunun 2880 sayılı Kanunla Değişik 7/d-2 maddesi uyarınca “Biyolojik Çeşitlilik Araştırma, Geliştirme ve Uygulama Merkezi” (AK-BİYOM) kurulmuştur. (*)

Amaç

Madde 2- Biyolojik Çeşitlilik Araştırma, Geliştirme ve Uygulama Merkezinin amacı, ülkemizin biyolojik zenginliklerinin, canlı türlerinin, genetik kaynakların ve ender özellikli doğal alanların belirlenmesi, tanımlanması, korunması, geliştirilmesi, onlardan sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olarak en verimli şekilde yararlanılması; biyolojik zenginlik, doğal çevre ve doğal kaynak bilincinin yaygınlaştırılması için araştırma, geliştirme ve uygulama etkinliklerinde bulunmaktır.

Etkinlikler

Madde 3- Merkez amacına ulaşabilmek için aşağıdaki etkinliklerde bulunur:

a) Merkez, bölgenin biyolojik çeşitliliğini oluşturan habitatların, canlı türlerinin, genetik kaynakların ve bunlar arasındaki doğal olaylar dizisinin belirlenmesi, tanımlanması, korunması ve geliştirilmesi için çalışmalar yapar. Bu amacı gerçekleştirmek için yurtiçinde ilgili bakanlık yetkilileri, yerel yönetimler, diğer üniversiteler, vakıflar ve gönüllü kuruluşlar ile ortak çalışmalarda bulunur. Yurtdışında benzer amaçlar doğrultusunda çalışan üniversite birimleri, araştırma merkezleri, bilimsel amaçlı vakıflar, enstitüler, ülkemizin taraf olduğu uluslararası kuruluşlar ile işbirliği içinde ortak çalışmalar yapar.

b) Doğal çevremizin ve biyolojik zenginliklerimizin saptanması, korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirlik ilkelerine uygun yönde kullanılması için, toplumun her kesiminin bilinçlendirilmesi faaliyetlerinde bulunur. Bu konularda geziler, toplantılar, yaz okulları ve kurslar düzenler; sergiler açar ve yayınlar yapar. Gerektiğinde bu çalışmalarla ilgili sertifikalar verir. Üniversite elemanlarının ve öğrencilerinin bu ve benzeri etkinliklere katılmasını teşvik eder.

c) Biyolojik zenginliklerle ilgili görsel-işitsel her türlü dokümantasyonu sağlar. Bunlardan üniversite elemanlarının, öğrencilerin ve kamuoyunun yararlanmasını gerçekleştirir.

d) Canlı doğal kaynaklarımızın idaresi, işletmesi ve halkın onlardan bilinçli bir şekilde yararlanılması yönünde yöntemler ve öneriler geliştirir. Bölgedeki Milli Parkların, nadir özellik taşıyan diğer doğal ekosistemlerin, habitatların ve bu ortamlardaki biyolojik zenginliklerin belirlenmesi, bunların yapı, işleyiş ve özelliklerinin araştırılması, geliştirilmesi, korunması ve tanıtılması yönünde ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar.

e) Antalya çevresinde su akış havzasında yer alan ve kent için hayati önem taşıyan (kente yeraltı su kaynağı temini ve yukarı havzadan kente gelen sel baskınlarının önlenmesi bakımından özel önemi olan, fakat kent çevresindeki düzensiz yerleşimin tehdidi altında bulunan) geniş bir doğal alanın belirlenmesi, buradaki biyolojik zenginliklerin korunması, özelliklerinin araştırılması ve böyle bir alanın bir “Açık Doğa Laboratuvarı” alanı olarak ayrılması geliştirilmesi yönünde, ilgili bakanlıklar, yerel yönetimler, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapar. Bu sahanın kenar zonlarında ve saha ile bütünlük arzedecek şekilde bir Bölgesel Botanik Bahçesi, bir Zooloji Bahçesi, bir Doğa Tarihi Müzesi (Natural History Museum) ve bir Gen Bankası kurulması ve bunların geliştirilmesi yönünde çalışmalarda bulunur. (*)

f) Üniversiteye bağlı “Açık Doğa Laboratuvarı”nın yerel kamuoyu, yerli ve yabancı turistler ve okul çağındaki gençler için bir “doğa eğitim merkezi” haline getirilmesi ve geliştirilmesi yönünde çalışmalar yapar. Bu bölgeyi model olarak ele alıp, bölgedeki canlı türleri ile diğer tabiat varlıkları üzerinde araştırmalar ve uygulamalar yapılmasını sağlar.

g) Türkiye’de ve Bölgemizde ekoturizmin düzenli ve sağlıklı geliştirilmesi ve sürekliliği konusunda, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde, bilimsel temellere dayalı araştırmalar yapar ve teknikler geliştirir.

h) Bölgemizde hızla gelişen tarım, endüstri ve turizm yatırımlarının, karasal ve sucul ekosistemlere yapabileceği etkileşimleri araştırır; bu etkilerin iyileştirilmesi yönünde bilimsel veriler ve öneriler ortaya koyar. Canlı doğal kaynaklarımızın sürdürülebilirliği sağlanacak şekilde, bunlardan en iyi biçimde yararlanma yöntemlerini geliştirmede yardımcı olur.

i) Doğal çevremizin ve biyolojik zenginliklerimizin saptanması, tanımlanması, korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirlik ilkelerine uygun yönde kullanılması için, danışmanlık hizmeti verir. İlgili kamu ve özel kuruluşlardan gelecek istemler üzerine “Flora ve Fauna” ile ilgili “Çevresel Etki Değerlendirme” (ÇED) çalışmaları yapar ve raporlar hazırlar. Bu yönde yapılmış ÇED raporlarının ve çalışmalarının bilimsel ölçütlere uygunluğu üzerinde görüş bildirir.

j) Doğal alanlarda yaşayan canlı türlerinin, biyoteknolojik gelişmelerde genetik kaynak olarak değerlendirilmesi yönünde, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla birlikte çalışmalarda bulunur.

k) Biyolojik Çeşitlilik konusunda çalışan yurtiçi ve yurtdışı kuruluşlarla bağlantılar kurarak, biyolojik çeşitlilik ve doğal çevre konusunda bilgi ve görgüsünü artırmak isteyen araştırmacı ve öğrencilere, maddi ve manevi destekler sağlama, bu konuda gerekli ortam ve olanaklar hazırlama yönünde katkıda bulunur. Üniversitede mezuniyet öncesi ve sonrasında, araştırma ve uygulama yapacak olan öğretim elemanı ve öğrencilerin yetişmesini teşvik eder.

l) Biyolojik Çeşitlilik Araştırma, Geliştirme ve Uygulama Merkezinin kuruluş amacına ve Yükseköğretim Kanununda belirtilen amaç ve ilkelere uygun olan diğer çalışmaları yapar.

Merkezin Organları

Madde 4- Biyolojik Çeşitlilik Araştırma, Geliştirme ve Uygulama Merkezi’nin Yönetim Organları, Merkez Müdürü ve Yönetim Kuruludur. Ayrıca, Merkezin Danışma Organı niteliğinde, Merkez üyelerinden oluşan bir Genel Kurul vardır. (*)

Merkez Müdürü; Müdürün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 5- Merkez Müdürü Rektör tarafından, Merkezin amaçları doğrultusunda araştırmalar ve yayınlar yapmış, kadrolu öğretim üyeleri arasından 2 yıl için atanır. Merkez Müdürü, kendisine yardımcı olmak üzere, Yönetim Kurulu üyelerinden birini Müdür Yardımcısı olarak seçer. Merkez Müdürü görevi başında olmadığı zaman, yardımcısı kendisine vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla süremez. Bu durumda yeni bir Merkez Müdürü atanır. (*)

Madde 6- Merkez Müdürü’nün Görev Yetki ve Sorumlulukları:

a) Merkezi temsil etmek ve Yönetim Kuruluna başkanlık etmek,
b) Yönetim Kurulu Kararlarını bu yönetmelik çerçevesinde uygulamak,
c) Merkezin İdari işlerini yürütmek, yazışmalarını yapmak, gerekli eşgüdüm ve denetimi sağlamak,

d) Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan “Merkezin Yıllık Bütçesini” ve “Yıllık Faaliyet Raporunu” Rektörlüğe sunmaktır.

Merkez Yönetim Kurulu; Kurulun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 7- Merkez Yönetim Kurulu beş kişiden oluşur. Merkez Müdürü Yönetim Kurulunun doğal üyesidir. Diğer üyeler, Merkezin amaçlarının gerektirdiği konuda uzman olan, tam gün çalışan ve Müdürün önereceği iki misli Öğretim Elemanı aday arasından, Rektör tarafından seçilerek iki yıl için görevlendirilir. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir. Süresi dolmadan boşalan ya da altı aydan fazla üniversite dışında görevlendirilen üyenin yerine kalan süreyi tamamlamak üzere, aynı yöntemle yenisi seçilir. Yönetim Kurulu olağan olarak ayda bir kez, gerekli olduğunda Müdürün çağrısı üzerine ve çoğunluk sağlanarak toplanır. Kararlar kurula katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşit olması durumunda Müdürün oy kullandığı tarafın görüşü çoğunluk görüşü sayılır. (*)

Madde 8- Merkez Yönetim Kurulu'nun Görev, Yetki ve Sorumlulukları:

- a) Merkezin çalışma programını hazırlamak ve yürütmek,
- b) Merkezin yıllık bütçe tasarısını ve yıllık faaliyet raporunu hazırlamak,
- c) Merkez bünyesinde kurulacak bilimsel çalışma gruplarında çalışacak Öğretim Elemanlarının seçimini yapmak ve görevlendirmeleri için Rektöre sunmak,
- d) Araştırma ve Uygulama projelerini, burs, kurs ve eğitim önceliklerini, bilimsel çalışma kurullarının da katkıları ile değerlendirmek, görevlendirilecek kişi ve Üniversite birimlerini belirlemek,
- e) Üniversite dışı kamu ve özel kurum kuruluşları ile yapılacak işbirliği esaslarını belirlemek, protokol taslaklarını hazırlamak,
- f) Üniversite birimleri ve öğretim elemanlarınca yürütülecek olan danışma, proje ve benzeri hizmetlerin, döner sermayeye aktarılacak üzere bedelini belirlemek,
- g) Biyolojik Çeşitlilik konusunda yapılan ve Merkeze başvuran çalışmalardan teşvike layık olanları belirlemek ve Merkezin bütçe olanaklarını da dikkate alarak, belirli yıllarda verilecek Teşvik Ödülünün miktarını ve sayısını saptamak,
- h) Merkeze atanacak idari ve teknik personelin seçimini yapmaktır.

Genel Kurul; Genel Kurulun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 9- Genel Kurul, Müdür Başkanlığında, Müdür Yardımcısı, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Asil Üyelerden oluşur.

Madde 10- Genel Kurul ilke olarak, Müdürün çağrısı üzerine yılda en az bir kere toplanır. Merkezin Çalışmaları hakkında Genel Kurul'a bilgi verilir. Genel Kurul, Merkezin faaliyetleri hakkında görüşlerini bildirir. Merkezin kurul ve kuruluşlarına önerilerde bulunur. (*)

Madde 11- Genel Kurul, Merkezin amaçlarının gerektirdiği konuda uzman olan, tam gün çalışan ve Müdürün önereceği Öğretim Elemanları arasından, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesine göre Merkez Yönetim Kuruluna seçilecek adayları belirler. (*)

Mali Hükümler

Madde 12- Merkezin gelirleri şu kalemlerden oluşur.

- a) Üniversite bütçesinden tahsis edilecek ödenekler,
- b) Döner Sermaye gelirleri,
- c) Merkezin her türlü eğitim-öğretim, kurs ve yayın etkinliklerinden sağlanan gelirler,
- d) Proje ve danışmanlık hizmetlerinden ve işletilen tesislerden elde edilen gelirler,
- e) Merkeze yapılacak her türlü bağış, yardım ve üye ödentileri.

Madde 13- Merkezin giderleri şu kalemlerden oluşur.

- a) Merkez etkinliklerinin uygulanması ve gerçekleştirilmesi için yapılacak giderler,
- b) Yönetim giderleri,
- c) Eğitim, öğretim, yayın ve bilimsel toplantılarla ilgili giderler,

- d) Telif, Danışmanlık, Teşvik Ödülü için ayrılan giderler,
- e) Yapılan projelere, işletilen taşıt ve tesislere ait giderler,
- f) Merkez Yönetim Kurulu Kararı ile yapılacak diğer harcamalar.

Madde 14- Döner Sermaye kapsamındaki hizmetlerde, Merkezin Döner Sermaye Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Madde 15- Merkez tarafından desteklenen araştırmalar kapsamında alınan her türlü alet, ekipman ve demirbaşlar Merkezin kullanımına tahsis edilir.

Üyelik

Madde 16- Merkezin asil ve onur üyeleri vardır.

a) Asil Üyeler: Merkezin amacına uygun araştırmaları ile tanınmış yerli ve yabancı araştırmacı veya bilim adamları arasından, Merkez Yönetim Kurulunun ya da üç üyenin önerisi ile Merkez Yönetim Kurulu tarafından seçilir. (*)

b) Onur Üyeliği: Merkeze ve Merkezin amaçlarına maddi ve manevi katkılarda bulunan yerli ve yabancılara, Merkez Yönetim Kurulu Kararı ile “Onur Üyesi” payesi verilir.

Yıllık üye ödentilerinin tutarı, Merkez Yönetim Kurulu tarafından, her yıl için yeniden belirlenir. Her üye, kendi başvurusu ile Merkez Üyeliğinden ayrılabilir. Merkez Yönetmeliğinin amacına ya da merkezin onuruna aykırı davranışta bulunanlar, Merkez Yönetim Kurulu Kararı ile üyelikten çıkarılır.

Diğer Hükümler

Madde 17- Merkezin İta Amiri Rektördür. Rektör bu yetkisini, uygun gördüğü ölçü ve hallerde, Rektör yardımcılarında birine devredebilir.

Madde 18- Merkezin akademik, teknik ve idari personel ihtiyacı 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 13.maddesine göre Rektör tarafından görevlendirilecek elemanlarla karşılanır.

Madde 19- Uluslararası iletişimlerde “Akdeniz Üniversitesi Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Geliştirme ve Uygulama Merkezi'nin (AK-BİYOM) adı, Biodiversity Research, Development and Application Center at Akdeniz University (MED-BİOME)” olarak geçebilir.(*)

Madde 20- Bu yönetmelikte yer almayan hususlarda genel hükümler uygulanır.

Yürürlük

Madde 21- Bu yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 22- Bu yönetmelik hükümlerini Akdeniz Üniversitesi Rektörü yürütür.

30.10.1996 tarih ve 22802 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlandı.

(*) 12.02.1997 tarih ve 22903 Sayılı Resmi Gazete’de yapılan değişiklik.